

Regeringsuppdrag om Värdefulla skogar

Hearing

Stockholm, 2016-10-05

Program

10:15 Inledning
Uppdraget
Utvärderingen
Nuläge värdefulla skogar
Vägvalen i korthet

11:40 Lunch

12:30 Diskussioner om några vägval
Skogsbiologiska principer
Andra skyddsmotiv

~ Kaffe ~

Praktiska prioriteringar
Arealfördelningsprinciper

15:00 Allmän frågestund

15:30 Slut

Uppdraget

- *Säkerställa ett ändamålsenligt genomförande när det gäller etappmål om formellt skydd av skogsmark*
  - Utvärdering nationell strategi för formellt skydd av skog
  - Revidering av strategi (ska hålla på lång sikt)
  - Särskilt beakta skydd för friluftslivet och tätortsnära skogar
  - Ny arealfördelning utifrån gällande etappmål (150 000 ha)
  - Konsekvensanalyser
    - [Strategidokument 2.0 \(beslutas av myndigheterna\)](#)
- *Bidra med relevant underlag för arbetet med att utveckla nya etappmål för skydd av skog.*
  - Nuläge kända värdefulla skogar (skyddat, undantaget och oskyddat)
  - Kartläggningsbehov värdefulla skogar
  - Relevanta slutsatser från utvärdering och revidering
    - [Skrivelse till Regeringskansliet för vidare arbete](#)

Etappmål om skydd av landområden, sötvattenområden och marina områden

- ”Skogar med höga naturvärden ska skyddas från avverkning.”
- Formellt skydd 150 000 ha
- Frivilliga avsättningar 200 000 ha
- Till år 2020

Tidplan - process

januari- mars	Inledande möten, resursfrågor, samverkansfrågor, uppdragsdialog, projektdirektiv, projektplan
april-juni	Inledande analyser, geodataunderlag, utvärdering, dialog med berörda myndigheter och intressenter
augusti- september	Utvärdering avslutas, chefsavstämningar, revidering påbörjas, arbete med underlag till regeringskansliet
oktober- december	Revidering avslutas, dialog med intressenter , konsekvensanalyser, skrivelse till regeringskansliet, färdigställande och beslutsberedning

Aktiviteter

- Dialog via redan etablerade kanaler
- Samtal med utvalda myndigheter, org. och företag
- Enkätundersökningar
- Webbinarium 3 juni
- Seminarium forskare 4 oktober
- Hearing 5 oktober
- Nationellt skogligt sektorsråd 6 oktober
- **Ingen formell remiss**
- www.skogsstyrelsen.se + www.naturvardsverket.se

Utvärdering & revidering – utgångspunkter

- **2005 års strategi**
- Kontrollstation 2009
- Nya etappmål 2014
- Arbete med grön infrastruktur och ekosystemtjänster
- Friluftspolitiska mål 2012
- Parallellt arbete kring nyckelbiotoper och frivilliga avsättningar

Har strategin styrt det formella skyddets utformning?

- Något ökande andel värdekärna i reservat under perioden 2005-2015
- Något ökande objektsstorlek efter strategins tillkomst
- Oklart om strategin har styrt mot prioriterade skogstyper – p.g.a olika skärningar och regionala avvikelser
- Skadebilden i kända värdekärnor är inte minskande – akuta hot styr prioriteringarna i förhållandevis hög grad

Styrkor att behålla

- Värdebaserad ansats
- Samverkan och dialog
- Landskapsperspektiv
- Internationell koppling
- Regional implementering

Utvecklingsbehov

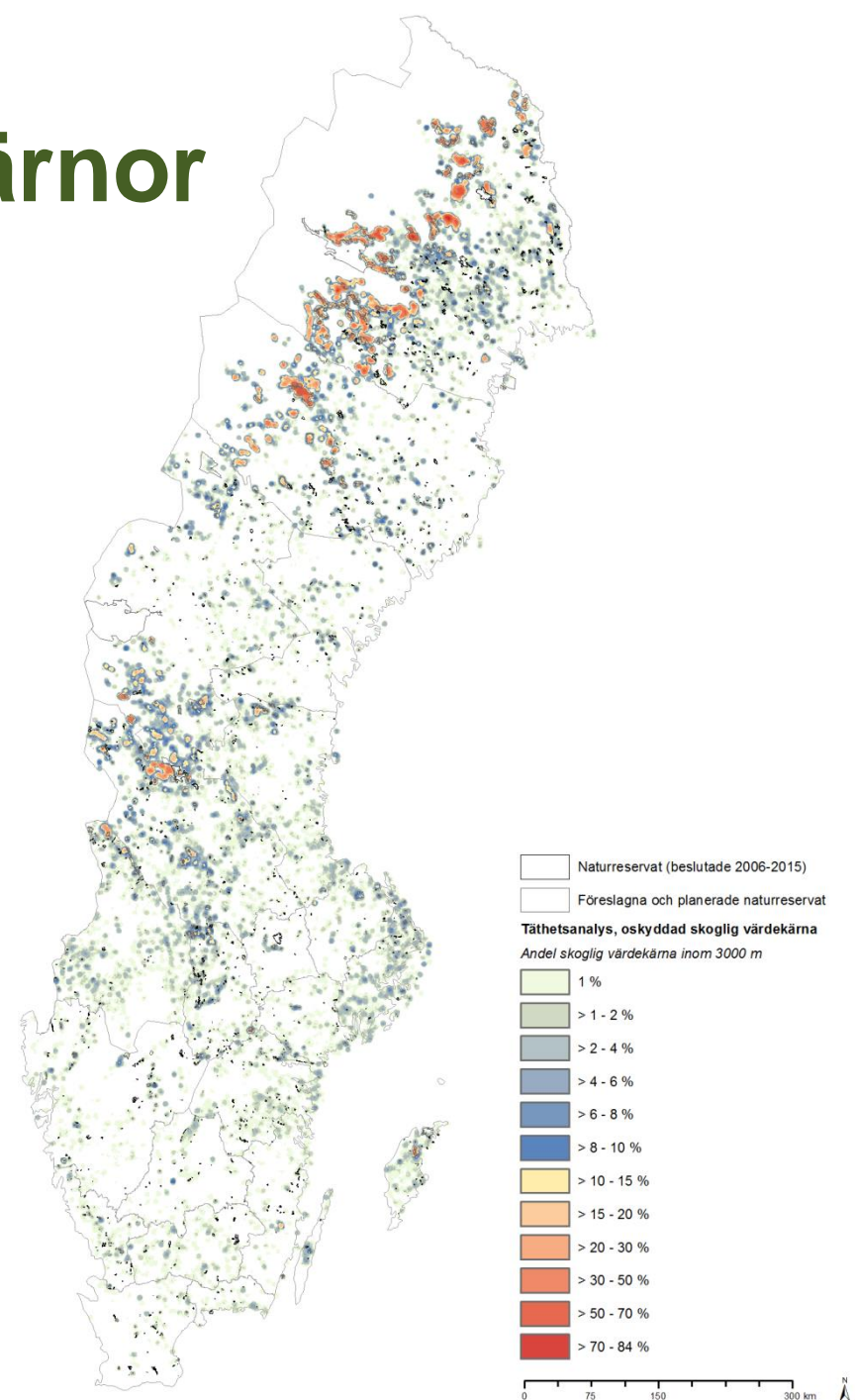
- Friluftsliv som skyddsmotiv
- Andra miljökvalitetsmål
- Hantering vid akut hotbild
- Dialog med skogens aktörer
- Koppling värdetrakter – grön infrastruktur
- Koppling till EU:s naturvårdsdirektiv
- Hantering av nyckelbiotopsrika fastigheter

Oskyddade värdekärnor

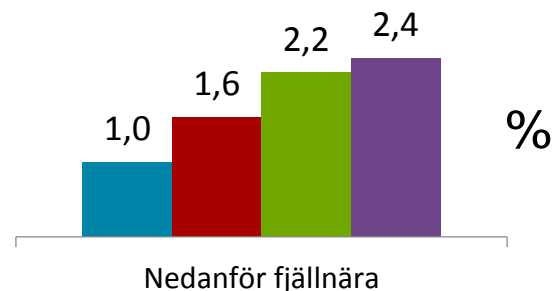
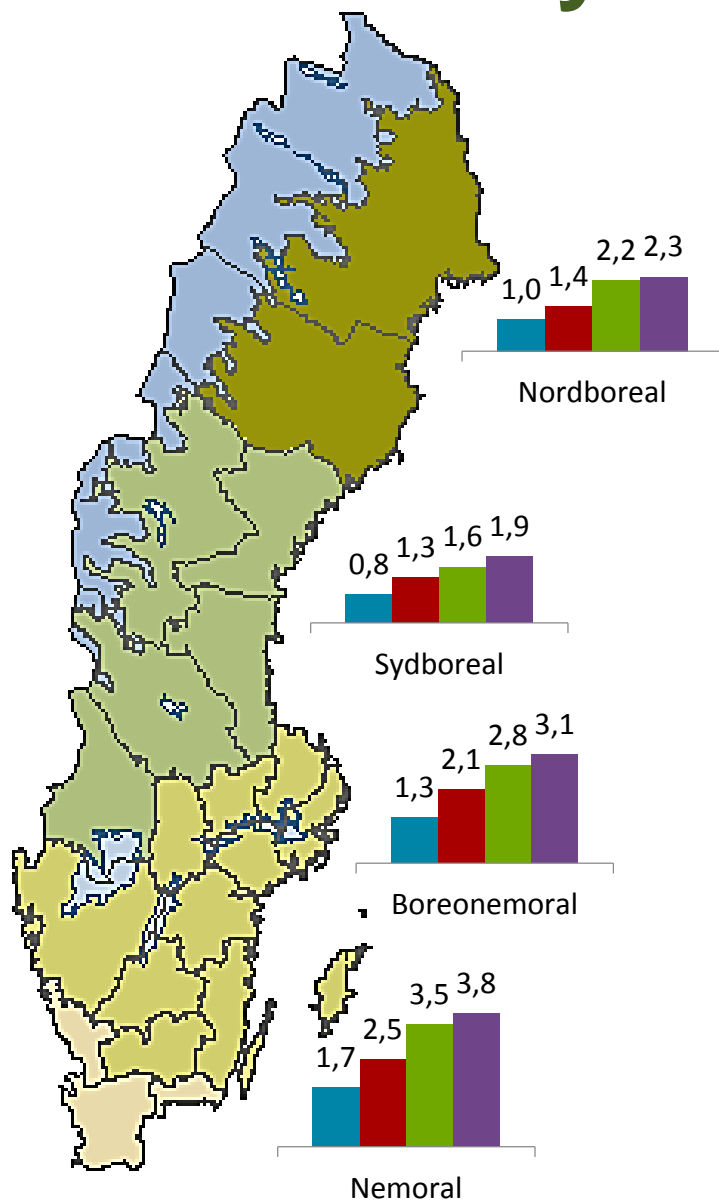
Ca 558 000 hektar kända oskyddade värdekärnor utanför formellt skydd på produktiv skogsmark nedanför gränsen för fjällnära skog

Värdekärna:

Ett sammanhängande skogsområde som bedöms ha en stor betydelse för fauna och flora och/eller för en prioriterad skogstyp.

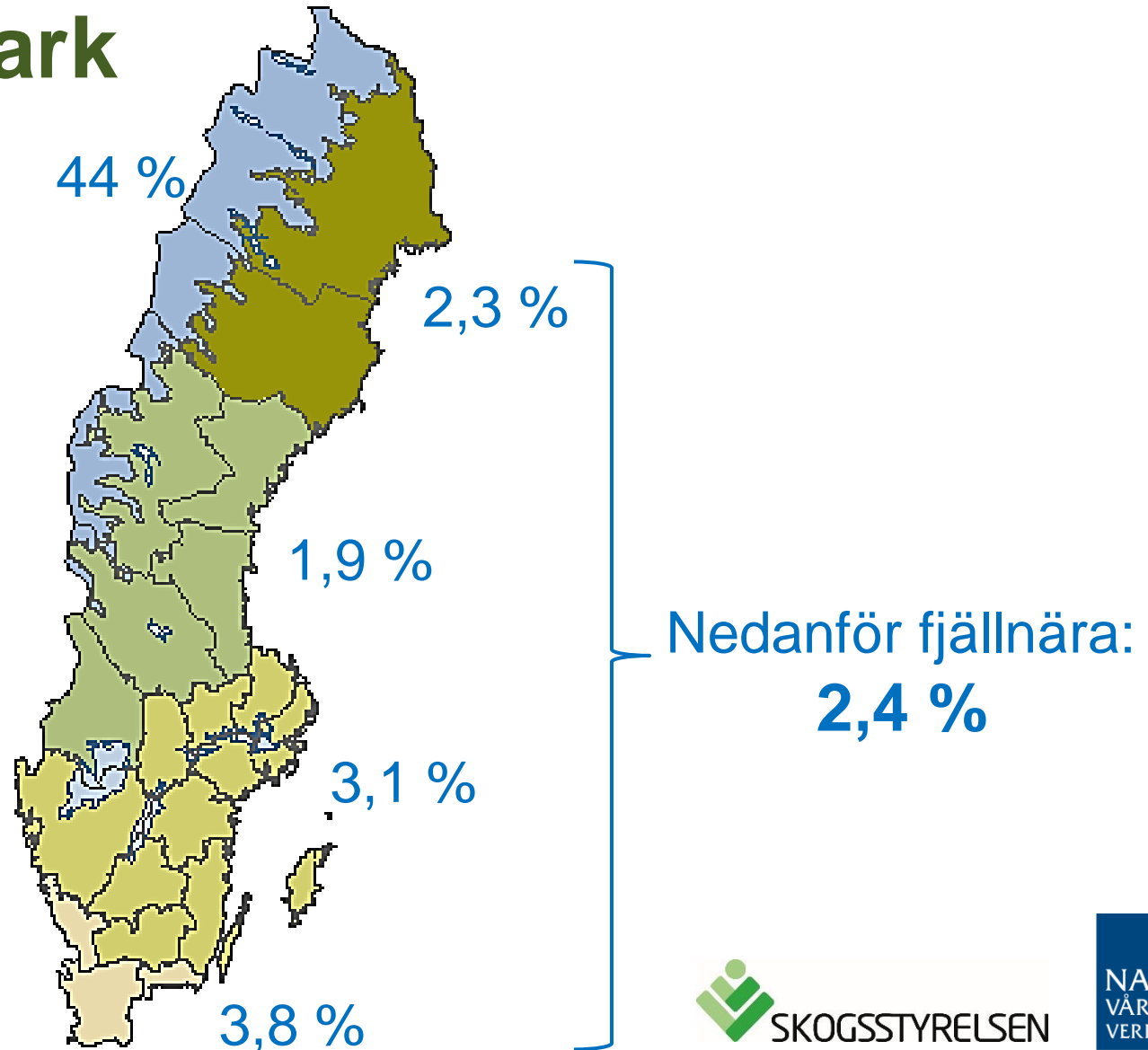
Formellt skyddad skog

Utveckling 2003-2015

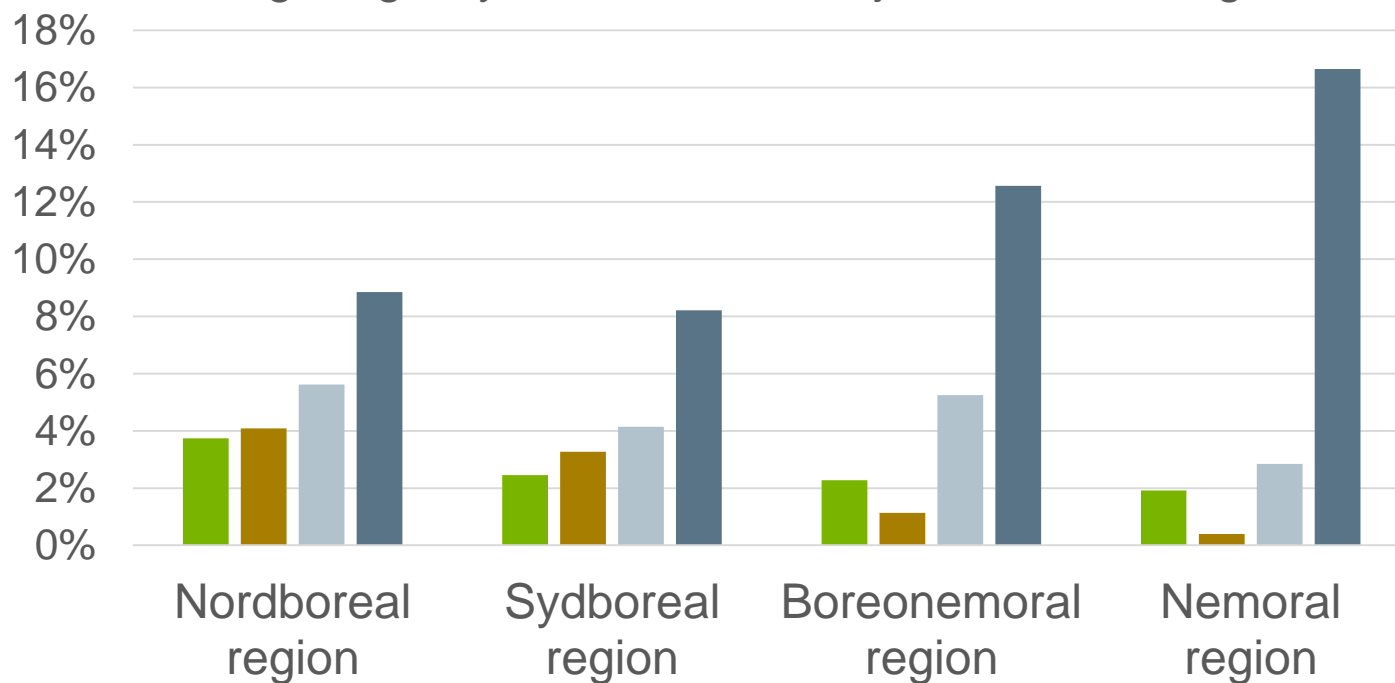
- Andel formellt skyddad produktiv skog 2003
- Andel formellt skyddad produktiv skog 2008
- Andel formellt skyddad produktiv skog 2015 (exkl. N2000)
- Andel formellt skyddad produktiv skog 2015 (inkl. N2000)

Formellt skydd – andel av produktiv skogsmark

Det långsiktiga behovet

- Andel känd oskyddad värdekärna 2015 (inkl. N2000)
- Andel frivilliga avsättningar 2016
- Kortsiktigt skyddsbehov enl. Miljövårdsberedningen 1997
- Långsiktigt skyddsbehov enl. Miljövårdsberedningen 1997

Prognos för etappmåluppfyllelse 2016

<i>Preliminära arealer, ha</i>	2013-2016	Återstår
Naturresevat, marklösen	48 000	Fördelas per instrument och län
Naturvårdsavtal	32 000	
<i>varav ekoparksavtal</i>	<i>26 000</i>	
Biotopskyddsområden	4 000	
Övk. Sveaskog 2016	6 000	
Summa	90 000	60 000

Vägvalen i stort

- **Grundkrav** – alltid skoglig värdekärna
  - Förslag: grundkravet kvarstår
- **Prioritering av områden** – modell i 3 steg
  - Förslag: förenklad modell i 1 steg
- **Funktionalitetsbegrepp** – Storlek och läge i värdetrakt
  - Förslag: som idag möjligen förstärkt med viktiga länkar inom/mellan värdetrakter
- **Prioriterade skogstyper** – 2 listor med otydlig koppling till EU:s naturvårdsdirektiv
  - Förslag: en lista med tydlig koppling till EU:s naturvårdsdirektiv

Vägvalen i stort, forts..

- **Friluftsliv** – prioritering först i steg 2
  - Förslag: prioritering i steg 1 – direkt påverkan
- **Andra bevarandevärden** – prioritering först i steg 2
  - Förslag: prioritering i steg 1 och ev. ökad vikt för vatten och våtmarker
- **Nyckelbiotopsrika fastigheter** – kan ges praktiskt prioritering
  - Förslag: förstärk med ett nat. mål och ev. arealfördelning
- **Akut hot** – skydd ska påskyndas om så krävs
  - Förslag: endast i särskilda fall (mer restriktivt)

Vägvalen i stort, forts..

- **Arealfördelning** – länsvis efter andel kända, oskyddade värdekärnor. Ädellövskog viktades dubbelt och statlig skog viktades ner. Fördelning på instrument.
  - Förslag: länsvis efter andel kända, oskyddade värdekärnor och långsiktiga mål. Kompenserande viktning av ädellöv, eventuellt nyckelbiotopsrika, tätortsnära m.m.
- **Genomförande** – beslut om naturreservat senast 1 år efter slutförd förhandling för merparten av marken.
  - Förslag: rekommendationen behålls men förstärks av uppdrag till länsstyrelserna att redovisa förslag på hur ledtiden mellan förslag och beslut kan kortas.

Grundläggande skyddsmotiv

Idag: Alla objekt ska ha en skogsbiologisk värdekärna i grunden. Prioritering sker i ett första steg efter objektens värde på beståndsnivå, ekologiska funktionalitet och om de tillhör en prioriterad skogstyp. De tre värdeaspekterna är jämställda.

Förslag:

- Grundkravet på skogsbiologisk värdekärna består
- Värdena är alltjämt jämställda
- Funktionalitet kan komma att ges en bredare innebörd: konnektivitet även inom och mellan värdestrakter

Skogsbiologiska värdekärnor

Steg 1 = värdegrupp

**Skogsbiologiska
bevarandevärden**

- Beståndsnivå
- Funktionalitet
- Prioriterad skogstyp

Urval

Formellt skydd

Andra skyddsmotiv

Idag: Friluftsliv, övriga miljö kvalitetsmål och andra intressen är kompletterande skyddsmotiv som endast kan påverka rangordningen inom respektive skogsbiologisk värdegrupp – inte överstyra skogsbiologiska värden i en högre prioriterad värdegrupp.

Förslag:

- Skogsbiologiska värdekärnor inom 500 m från tätort ges ökad prioritet, jämte skogsbiologiska bevarandevärden
- Eventuell uppviktning av skogsbiologiska värdekärnor i anslutning till utpekade värdefulla vatten resp våtmarker
- Ingen justering för övriga mål och intressen

Skogsbiologiska värdekärnor

Steg 1 = värdegrupp

Skogsbiologiska bevarandevärden

- Beståndsnivå
- Funktionalitet
- Prioriterad skogstyp

Urval

Steg 2 = rangordning

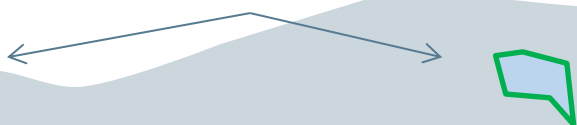
Andra bevarandevärden

- Övriga miljömål
- Friluftsliv och rekreation
- Kulturmiljöer
- Rennäring

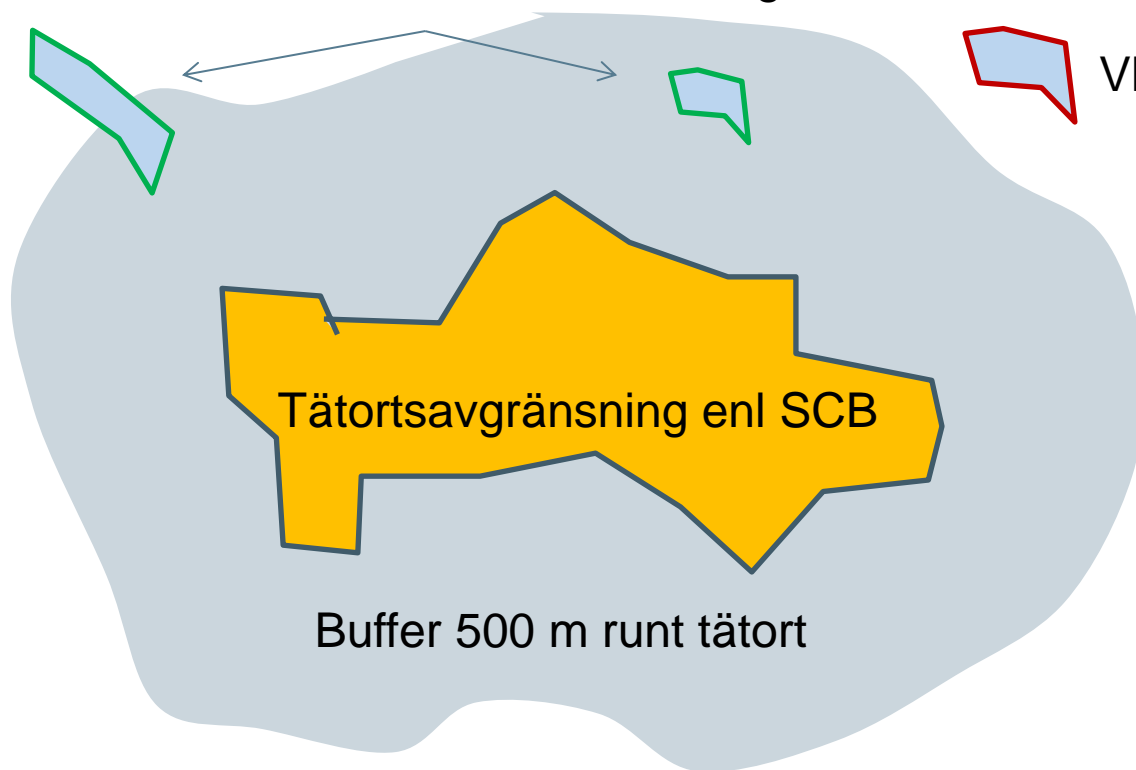
Formellt skydd

Högre vikt för tätortsnära värdekärnor

Vk helt eller delvis inom buffer – ingår

Vk utanför buffer – ingår ej

Tätortsavgränsning enl SCB

Buffer 500 m runt tätort

Praktiska prioriteringar

Idag:

- *Nyckelbiotopsrika fastigheter lyfts fram som angelägna att arbeta med. Ingen särskild viktning, inget särskilt mål.*
  - *Omprioritering vid akut hotbild är en uttalad ambition.*
-

Förslag:

- Nationellt mål för nyckelbiotopsrika fastigheter (>5% NB på brukningsenheter <5 000 ha, min 3 ha)
- Arealen nyckelbiotop >5% i resp region beaktas prel. i arealfördelning
- Större restriktivitet i omprioritering vid akut hotbild

Arealfördelning

Idag: Fördelning baseras på andel av areal oskyddad värdekärna + uppviktning ädellöv + nedviktning statliga skogar. Fördelning per län och instrument.

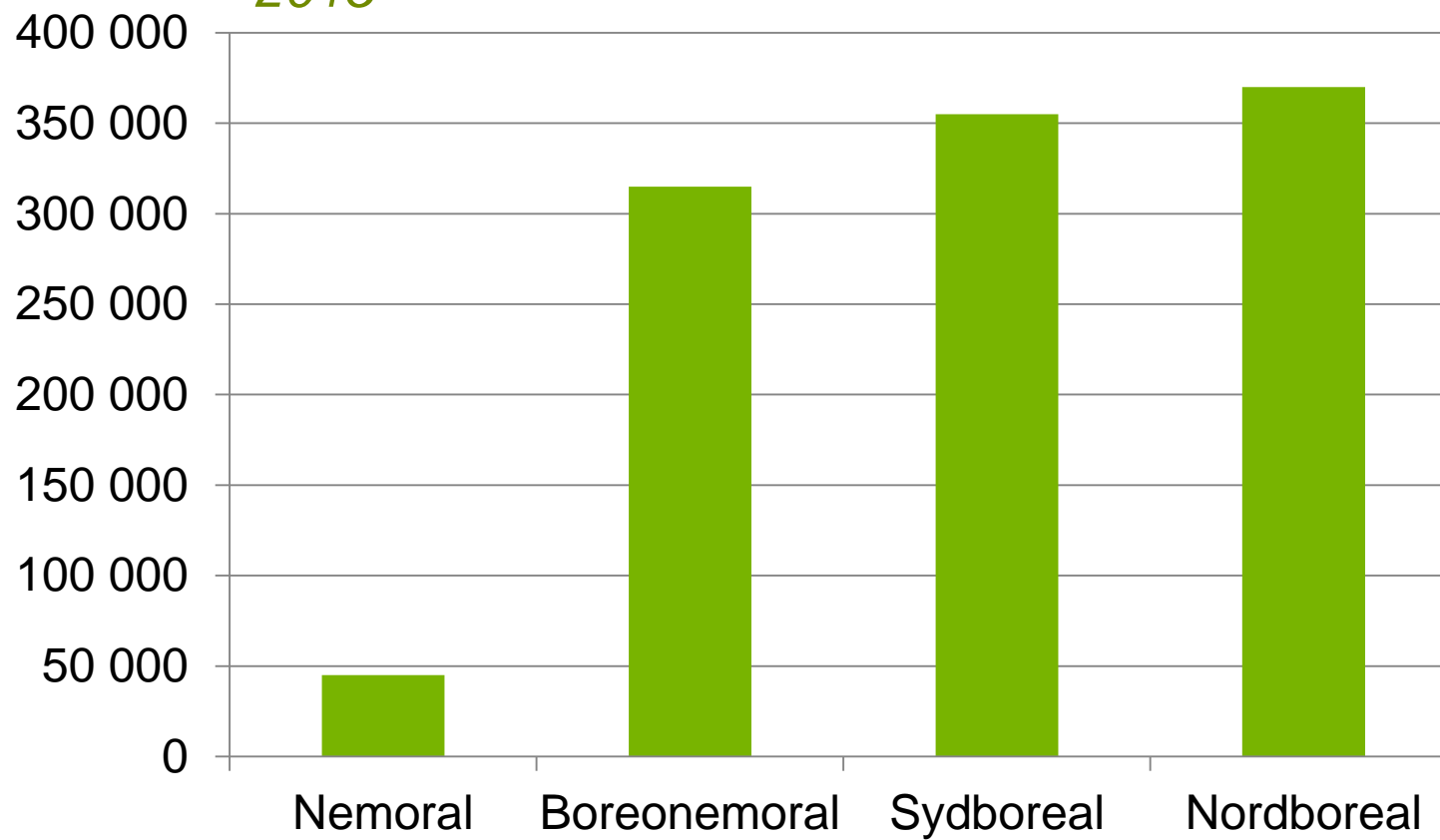

Förslag:

- Övergripande principer i strategin, etappmålsarealer i bilaga
- Fördelning per län och instrument - ca 60 000 ha återstår
- Andel oskyddad värdekärna + uppviktningar värdekärnor i ädellöv + ev. nyckelbiotopsrika, tätortsnära mm

Areal kända värdekärnor

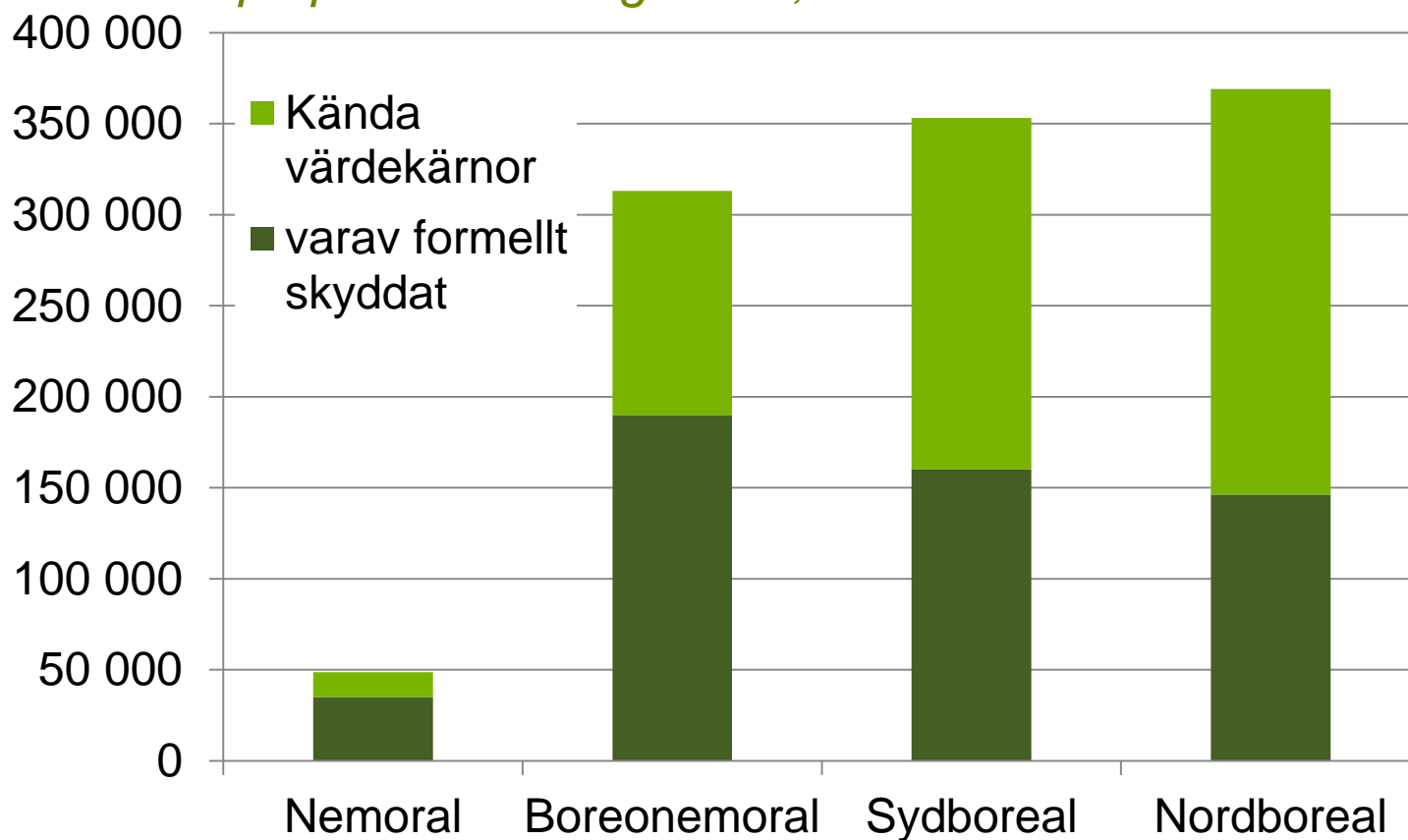
Summa areal värdekärna på produktiv skogsmark, 2015

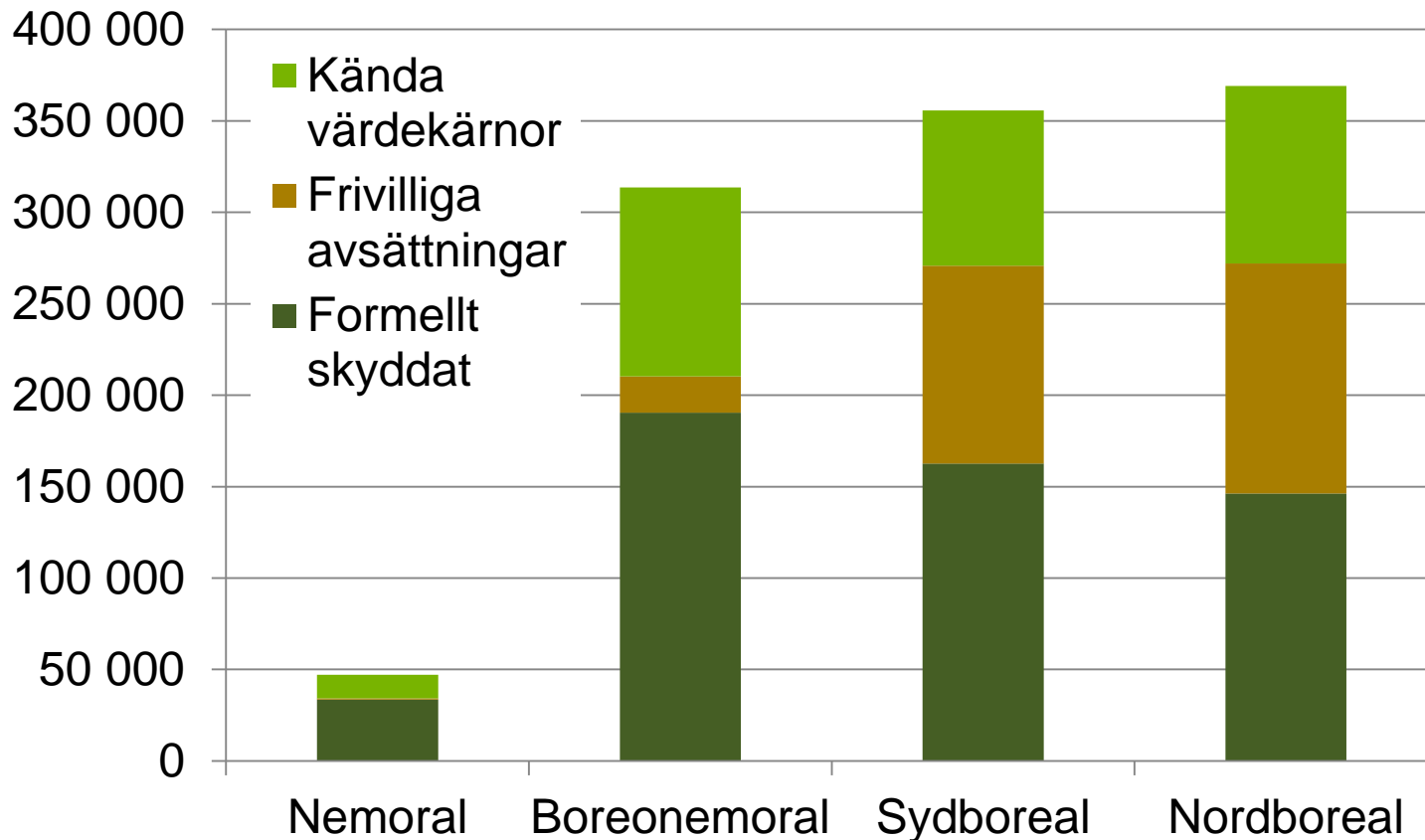
Kända och skyddade värdekärnor

Summa areal känd och formellt skyddad värdekärna på produktiv skogsmark, 2015

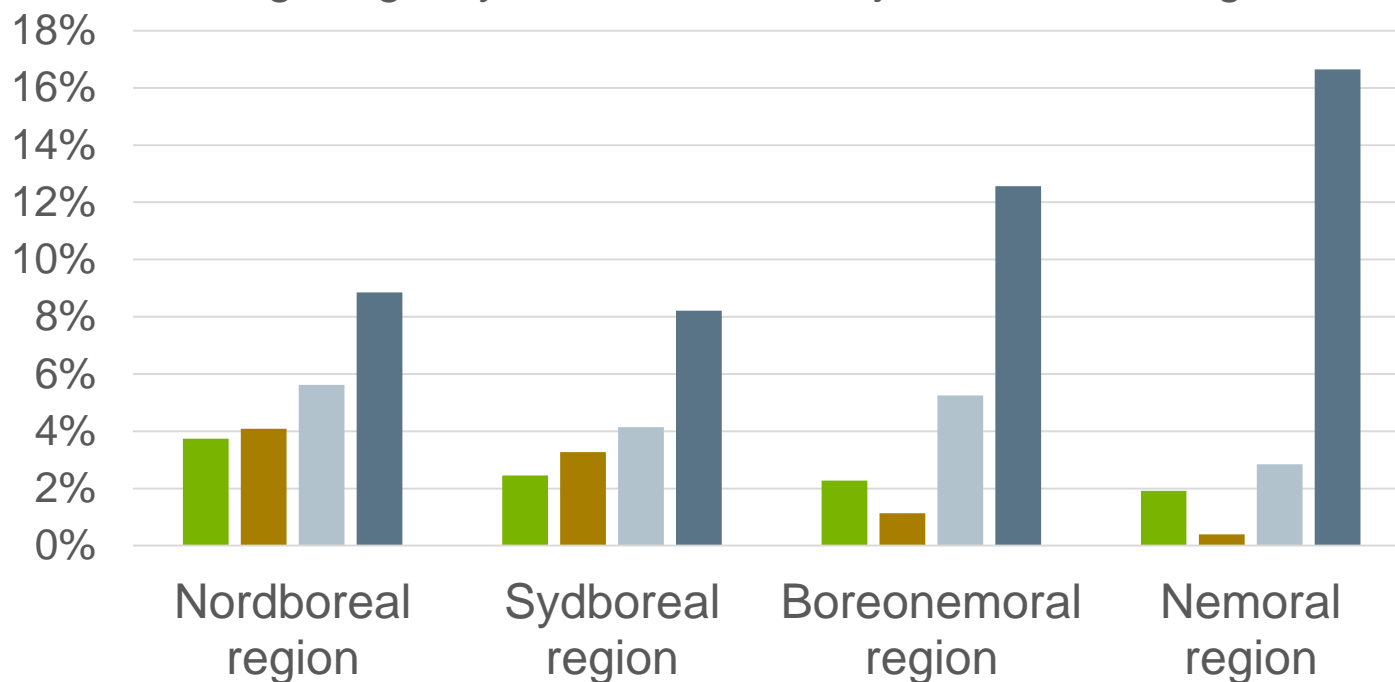
Känt, skyddat och frivilligt avsatt

Summa areal känd, formellt skyddad och frivilligt avsatt (redovisade FA) värdekärna på produktiv skogsmark, 2015-16

Det långsiktiga behovet

- Andel känd oskyddad värdekärna 2015 (inkl. N2000)
- Andel frivilliga avsättningar 2016
- Kortsiktigt skyddsbehov enl. Miljövårdsberedningen 1997
- Långsiktigt skyddsbehov enl. Miljövårdsberedningen 1997

Ytterligare synpunkter?

Senast 14 oktober till

jonas.nordanstig@naturvardsverket.se

bo.hultgren@skogsstyrelsen.se